

پوشش رسانه‌ای مدال آوری رشته کشتی و والیبال در مقایسه با رشته فوتبال در نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی

حمید قاسمی^۱، بهمن عسگری^{۲*}

(تاریخ دریافت: ۹۲/۰۷/۱۵ - تاریخ تصویب: ۹۲/۰۹/۲۶)

چکیده

هدف از این تحقیق، بررسی عدالت در پوشش رسانه‌ای مدال آوری رشته کشتی و والیبال در مقایسه با رشته فوتبال در نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی است. با استفاده از نمونه‌گیری غیر تصادفی در دسترس، ۸ روزنامه ورزشی در روزهای پس از کسب مدال در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۳ در رشته کشتی و قهرمانی آسیا ۲۰۱۳ در رشته والیبال به‌عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شدند (در مجموع ۴۸ روزنامه ورزشی). ابزار مورد استفاده در این تحقیق برگه کدگذاری بود که واحد آن تعداد تیترهای خبری و تعداد تصاویر است. روایی این ابزار به‌وسیله ۴ نفر از متخصصان مدیریت ورزشی در زمینه تحلیل محتوا مورد تأیید قرار گرفت. داده‌ها از طریق آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کلوموگروف اسمیرنوف و یو من وایتنی) و نرم‌افزار SPSS تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که تفاوت معناداری بین تعداد تیترهای خبری و تصاویر مربوط به کسب مدال توسط تیم‌های ملی کشتی و والیبال در مقایسه با تیترهای خبری و تصاویر مربوط به رشته فوتبال در نیم‌صفحه اول روزنامه‌های منتخب وجود دارد. در نهایت پیشنهاد می‌شود که مسئولان روزنامه‌های ورزشی حداقل در زمانی که رشته‌هایی از جمله کشتی و والیبال موفق به کسب موفقیت در میدانی ورزشی جهانی و بین‌المللی می‌شوند، نیم‌صفحه اول روزنامه را به این رشته‌ها اختصاص دهند و این افتخارآفرینی را در سایه خبرها و تصاویر مربوط به حواشی فوتبال کم‌ارزش ننمایند.

واژه‌های کلیدی: پوشش رسانه‌ای، روزنامه‌های ورزشی، نیم‌صفحه اول روزنامه.

مقدمه

آن و دور نگه داشتن یافته‌های پژوهش از نظرهای شخصی و تعصب‌ها است که احتمالاً در سایر روش‌ها تا حدی دیده می‌شود (قهنویه و همکاران، ۱۳۹۰). در تحلیل محتوای روزنامه‌ها، محقق ضمن مطالعه موردی به برجسته‌سازی مشخصه‌های موردنظر و فراوانی آن‌ها می‌پردازد. تحلیل محتوا دارای جایگاه والایی است چرا که در اثر گزارش نتایج تحلیل محتوا حتی بسیاری از رویدادها را می‌توان تغییر داد و نیز توجه بیشتر مسئولان را جلب کرد. در اثر تحلیل محتوا محقق به تهیه، بیان و ارزیابی انتقادی از طرح تحقیق به‌طور مستقل از نتایج آن می‌پردازد (رضایی، ۱۳۸۶). یکی از مباحث مطرح در مورد رسانه از جمله مطبوعات ورزشی، عدم رعایت عدالت در پوشش رسانه‌ای مربوط به رشته‌های ورزشی است (عسگری و همکاران، ۱۳۹۰؛ قاسمی و همکاران، ۱۳۹۲). در زمینه پوشش رسانه‌ای ورزش‌های مختلف توسط رسانه مطالعات مختلفی در ایران انجام گرفته است که به‌عنوان نمونه می‌توان به تحقیق قاسمی و همکاران (۱۳۹۲) اشاره کرد.

عصر حاضر، عصر اطلاعات و ارتباطات است و جهان در حال تبدیل به یک دهکده جهانی است. در این بین نقش رسانه‌های گروهی در تسهیل انتقال اطلاعات غیرقابل چشم‌پوشی است. رسانه‌های ارتباطی در سراسر جهان به‌عنوان منابع اطلاعاتی، تحلیلی و سرگرمی مورد استفاده قرار می‌گیرند (جیمز و همکاران، ۱۹۹۸). نشریات و روزنامه‌های ورزشی نقش مهمی در روشن کردن افکار عمومی و رساندن اخبار و وقایع روز جامعه به مردم عهده‌دار بوده و نیز در هدایت افکار عمومی مؤثر و مفید هستند و با تحلیل‌ها و اخبار خود حتی می‌توانند در تصمیم‌گیری‌های مسئولان اثرگذارند و با این نقدها و گزارش‌ها می‌توانند، شخصیت افراد، تیم‌ها، گروه‌ها و در نهایت کل جامعه را عوض کنند (رضایی، ۱۳۸۶). به همین جهت، باید با رعایت اعتدال در پوشش رسانه‌ای بخش‌های مختلف، رسالت خود را به نحو احسن به اجرا گذارند. یکی از روش‌هایی که می‌تواند بحث عدالت در پوشش رسانه‌ای نسبت به بخش‌های مختلف را آشکار سازد، تحلیل محتوا است. از جمله امتیازات روش تحلیل محتوا نسبت به سایر روش‌ها، امکان عملی انجام

^۱ استادیار دانشگاه پیام نور

^۲ دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی دانشگاه پیام نور* (نویسنده مسئول):

به دو تیم استقلال و پرسپولیس، عدم اتخاذ سیاست شفاف و روشن در قبال امور مهم و کلان ورزش، سه ایراد مشترک و اساسی در بین تمامی روزنامه های ورزشی بودند. رویکرد اکثر روزنامه های ورزشی، هواداری از دو تیم استقلال و پرسپولیس و یا انتقاد بی حد و حصر از فوتبالیست ها یا مربی خاصی بود. رویکرد روزنامه های ورزشی در قبال ایجاد لیگ حرفه ای، چگونگی استخدام مربیان درجه اول فوتبال جهان برای تیم ملی و تیم های باشگاهی با امکانات داخلی، عملکرد فدراسیون فوتبال، نحوه برخورد با بازیکنان و مربیان خاطی و بی انضباطی و غیره مبهم و نامشخص بود. به طوری که گاهی مطالب متضاد یکدیگر در این روزنامه های ورزشی دیده می شود. علاوه بر این، آفاجانی چوپر (۱۳۷۵) سال ۷۵ را به عنوان سالی که کشتی موفق و فعال بوده انتخاب کرد و اخبار مربوط به آن را در دو مجله پرتعداد و پرتیراژ دنیای ورزش و کیهان ورزشی مورد بررسی قرار داد. نتایج نشان داد که سهم کشتی در دنیای ورزش ۳/۲ درصد و در کیهان ورزشی ۳/۴ درصد بوده است.

عدم عدالت پوشش رسانه ای در مطالعات خارج از ایران نیز قابل مشاهده است. به عنوان مثال، تاگل و اون (۱۹۹۹) پوشش رسانه ای ورزش زنان را در شبکه NBC مورد تحلیل قرار داده است. نتایج تحقیق نشان داده است که ورزش انفرادی زنان از جمله شنا و شیرجه مورد توجه ویژه بوده است اما ورزشی های تیمی مورد محرومیت پوشش خبری قرار گرفته اند. همچنین ورزش های فیزیکی و برخوردی در زنان مورد توجه کمتری بوده است و ورزش های مردان تحت پوشش خبری گسترده تری قرار گرفته است. همچنین، الکساندر (۱۹۹۴) اظهار کرد که رسانه های چاپی انگلیس توجه بیشتری به ورزش های مردان دارند و تفاوت جنسیتی را در پوشش خبری دو رویداد بزرگ جام جهانی دوومیدانی ۱۹۹۱ و المپیک تابستانی ۱۹۹۲ لحاظ می کنند.

همان گونه که در تحقیقات بالا مشاهده می شود، رسانه های ورزشی و از جمله روزنامه های ورزشی توجه کافی به رشته های غیر فوتبالی از جمله کشتی و والیبال نداشته و بیشتر اخبار آن ها به رشته فوتبال اختصاص دارد. با این حال، بیشتر این تحقیقات در شرایط عادی و عدم وجود خبر مهم و قابل توجه در رشته های دیگر انجام گرفته اند. با در نظر گرفتن دیدگاه مخاطب محور در

در این تحقیق مطبوعات ورزشی در سه ماهه منتهی به بازی های المپیک ۲۰۰۸ پکن مورد بررسی قرار گرفت و نتایج نشان داد که کمتر از ۵ درصد مطالب و عکس ها مربوط به کشتی است و بیشتر از ۹۰ درصد به فوتبال اختصاص یافته است. همچنین، رشته کشتی به عنوان امید مدال آوری در المپیک هیچ تیتراژ اول و دومی در روزنامه های مورد مطالعه نداشت و این در حالی است که حدود ۹۰ درصد تیتراژها به رشته فوتبال اختصاص داشت که حتی در المپیک حضور نیافته است. همچنین، عسگری و همکاران (۱۳۹۰) در تحلیل محتوای کمی برنامه های ورزشی شبکه ۳ سیما گزارش کرد که ۰/۸۵ از مسابقات ورزشی پخش شده مربوط به رشته های تیمی و ۰/۱۵ مربوط به رشته های انفرادی است. همچنین، شبکه سه سیما در مجموع مسابقات ۲۲ رشته ورزشی را پخش کرده است که ۸ ورزش تیمی و ۱۴ ورزش انفرادی بوده است. علاوه بر جذابیت ها و توجه مخاطب که می تواند در این مسئله نقش مهمی داشته باشد، به احتمال فراوان گرایش تلویزیون به رشته های ورزشی که در زمان محدود اجرا می شوند، مثل فوتبال بیشتر است. علاوه بر این، خانی ملکوه (۱۳۸۶) متوجه گرایش مردم به پوشش رسانه ای ورزش های مثل شنا و ورزش بانوان در کنار فوتبال شد.

قاسمی (۱۳۸۶) در بررسی مطبوعات ورزشی در توسعه ورزش کشور متوجه شد که بین وضع موجود و مطلوب تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین، رضوی زاده و نجفی (۱۳۸۱) با بررسی روزنامه های سراسری بهار ۱۳۸۱ به این نتیجه رسیدند که تیتراژ اول تمام روزنامه ها به ورزش فوتبال اختصاص یافته است. علاوه بر این، قاسمی (۱۳۸۹)، بارفروش (۱۳۸۸) و کبیری مقدم (۱۳۸۴) در تحقیقات خود دریافتند که اکثر موضوعات تیتراژهای اول و دوم روزنامه ها مربوط به رشته فوتبال و بیشتر تیتراژها با ارزش خبری شهرت - برخورد و شهرت - تازگی بودند. بیش از ۵۰ درصد جهت گیری های مطالب تیتراژهای اول و دوم مثبت، بیشتر ملیت عکس ها، داخلی و با موضوع فوتبال بودند. از لحاظ فراوانی بیشترین حجم ابتدا به اخبار فوتبال داخلی، سپس فوتبال خارجی و کمتر از ۴ درصد به رشته کشتی اختصاص داشتند. گزارش و گفتگو و یادداشت بیشترین قالب نوشتاری روزنامه ها بودند. در این بین فوتبال زدگی، توجه بیش از حد

کدگذاری بود که واحد آن تعداد تیتراهای خبری و تعداد تصاویر است. روایی این ابزار پس از نظرخواهی از چند تن از متخصصان رشته مدیریت ورزشی مورد استفاده قرار گرفت. با توجه به اینکه واحدهای تحلیل در قالب اعداد کمی مثل تعداد تیتراهای خبری و تعداد تصاویر بود و کدگذار تنها به امر ورود اعداد کمی و مشخص اقدام نمود (مشابه چک‌لیست)، از برآورد ضریب توافق صرف نظر شد. داده‌ها از طریق آمار توصیفی و استنباطی (آزمون کلموگروف اسمیرنوف و یو من وایتنی) با کمک نرم‌افزار SPSS در سطح معناداری $P \leq 0/05$ تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌های تحقیق

همان‌گونه که در جدول ۱ مشاهده می‌شود در مجموع ۵۵۸ خبر (۴۰ خبر مربوط به کشتی، ۱۷ خبر والیبال و ۵۰۱ خبر فوتبال) و ۱۹۹ تصویر (۱۹ تصویر مربوط به کشتی، ۱۶۶ تصویر والیبال و ۱۴ تصویر فوتبال) در ۶ روز توسط ۸ روزنامه منتخب ارائه شده است. از مجموع ۴۸ نیم‌صفحه بررسی شده روزنامه‌های ورزشی، در ۱۸ نیم‌صفحه هیچ خبر و در ۲۹ روزنامه هیچ تصویری از مدال‌آوری کشتی و والیبال وجود نداشت. علاوه بر این، بیشترین تعداد خبر در روز ۲۸ شهریور ۱۳۹۲ (۱۰۴ خبر) و بیشترین تعداد تصویر در روز ۲۶ شهریور ۱۳۹۲ (۴۴ تصویر) انتشار یافته است. همچنین، بیشترین تعداد خبر و تصویر مرتبط با کشتی در روزهای سه‌شنبه (۱۴ خبر و ۱۳ تصویر) و پنج‌شنبه (۱۴ خبر و ۳ تصویر) به تصویر کشیده شده است. بیشترین تعداد خبر و تصویر مربوط به کشتی به ترتیب توسط روزنامه خبر ورزشی و البرز ورزشی (۸ خبر) و ایران ورزشی (۵ تصویر) و در رشته والیبال به ترتیب توسط البرز ورزشی (۵ خبر) و ایران ورزشی (۵ تصویر) به چاپ رسیده است.

مطبوعات، می‌توان انتظار داشت که مطبوعات ورزشی، ورزش-هایی را بیشتر تحت پوشش رسانه‌ای قرار می‌دهند که دارای مخاطب بیشتری است و منجر به فروش بیشتر روزنامه می‌شود. به همین جهت، در تحقیق حاضر به بررسی نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی در روزهای افتخارآفرینی دو رشته کشتی و والیبال پرداخته خواهد شد. نیم‌صفحه اول یا تیتراژ اول مهم‌ترین بخش هر روزنامه‌ای است و با توجه به اینکه در دید عموم قرار می‌گیرد، می‌تواند منجر به فروش بیشتر روزنامه گردد (قاسمی، ۱۳۹۲). دلیل انتخاب رشته کشتی این است که این رشته ورزش اول کشور است و بیشترین افتخارات ورزش ایران مربوط به این رشته است. انتخاب رشته والیبال نیز به این دلیل است که در بین رشته‌های تیمی افتخارات بیشتری دارد. ضمناً، ممکن است دلیل روزنامه برای پوشش رسانه‌ای بالاتر رشته فوتبال تیمی بودن آن باشد که مقایسه آن با رشته تیمی دیگر آن هم در دوران افتخارآفرینی آن می‌تواند به آشکارسازی موضوع کمک کند.

روش تحقیق

روش تحقیق از نظر استراتژی توصیفی، از نظر مسیر اجرا تحلیل محتوا و از نظر هدف کاربردی است. با استفاده از نمونه‌گیری غیر تصادفی در دسترس، ۸ روزنامه ورزشی در روزهای پس از کسب مدال در مسابقات قهرمانی جهان ۲۰۱۳ در رشته کشتی و قهرمانی آسیا ۲۰۱۳ در رشته والیبال به‌عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شدند. با توجه به اینکه ایران در روزهای ۲۵ تا ۲۷ شهریور ۱۳۹۲ در رشته کشتی آزاد و در روزهای ۳۰ و ۳۱ شهریور ۱۳۹۲ در رشته کشتی فرنگی صاحب مدال در مسابقات قهرمانی جهان شد و همچنین در روز ۱۴ مهر ۱۳۹۲ در رشته والیبال به مقام قهرمانی آسیا دست یافت، ۸ روزنامه ورزشی (خبر ورزشی، گل، استقلال، پیروزی، ابرار ورزشی، ایران ورزشی، البرز ورزشی و نود) در روزهای پس از افتخارآفرینی، شامل ۲۶ تا ۲۸ شهریور، ۳۱ شهریور و ۱ مهر و ۱۵ مهر ۱۳۹۲ که در مجموع برابر ۴۸ روزنامه ورزشی می‌باشد، به‌عنوان نمونه آماری مورد بررسی قرار گرفت. همچنین، نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی از طریق وبسایت اینترنتی "ورزش ۳" جمع‌آوری شدند. ابزار مورد استفاده در این تحقیق برگه

جدول ۱: فراوانی تیترهای خبری و تصاویر در روزنامه های ورزشی در دوران افتخارآفرینی رشته کشتی و والیبال در مقایسه با فوتبال.

روزنامه	شاخص	۹۲/۶/۲۶		۹۲/۶/۲۷		۹۲/۶/۲۸		۹۲/۶/۳۱		۹۲/۷/۱		۹۲/۷/۱۵	
		فوتبال	کشتی	فوتبال	کشتی	فوتبال	کشتی	فوتبال	کشتی	فوتبال	کشتی	والیبال	فوتبال
خبر ورزشی	خبر	۱۰	۲	۱۴	۰	۱۷	۳	۱۴	۱	۱۲	۲	۱۱	۳
	تصویر	۶	۲	۶	۰	۱	۱	۵	۰	۲	۱	۲	۲
ایران ورزشی	خبر	۹	۱	۱۱	۰	۱۲	۱	۱۱	۰	۱۰	۰	۱۰	۲
	تصویر	۳	۲	۳	۰	۳	۰	۲	۰	۳	۰	۱	۱
ایران ورزشی	خبر	۱۰	۳	۱۴	۱	۱۸	۳	۱۲	۰	۱۵	۰	۱۰	۱
	تصویر	۷	۴	۶	۱	۱۲	۰	۳	۰	۴	۰	۵	۱
البرز ورزشی	خبر	۱۰	۲	۱۱	۳	۵	۲	۱۱	۰	۷	۱	۶	۵
	تصویر	۳	۲	۱	۱	۵	۱	۶	۰	۳	۰	۴	۲
پیروزی	خبر	۹	۱	۱۳	۰	۱۰	۱	۹	۰	۱۳	۱	۱۱	۰
	تصویر	۳	۰	۳	۰	۱	۰	۳	۰	۱	۰	۲	۰
استقلال	خبر	۶	۰	۶	۰	۷	۳	۵	۰	۶	۰	۶	۲
	تصویر	۱	۰	۱	۰	۳	۱	۵	۰	۷	۰	۲	۰
نود	خبر	۱۳	۲	۱۱	۰	۱۰	۱	۱۰	۲	۸	۱	۹	۱
	تصویر	۳	۲	۵	۰	۳	۰	۳	۰	۲	۰	۱	۵
گل	خبر	۹	۳	۱۵	۰	۱۱	۰	۱۳	۰	۱۲	۰	۹	۳
	تصویر	۵	۱	۱	۰	۳	۰	۲	۰	۴	۰	۱	۰

نتایج جدول ۲ نشان می دهد که تفاوت معناداری بین تعداد تیترهای خبری و تصاویر مربوط به افتخارآفرینی و کسب مدال توسط تیم های ملی کشتی و والیبال در مقایسه به تیترهای

خبری و تصاویر مربوط به رشته فوتبال در نیم صفحه اول روزنامه های منتخب وجود دارد.

جدول ۲: تفاوت پوشش رسانه ای رشته های کشتی و والیبال در مقایسه با فوتبال در نیم صفحه اول روزنامه های ورزشی.

شاخص	رشته ورزشی	Z	سطح معناداری
تعداد خبر	کشتی	-۱۰/۵۹۸	۰/۰۰۱
	فوتبال		
تعداد تصویر	کشتی	-۵/۱۹۸	۰/۰۰۱
	فوتبال		
تعداد خبر	والیبال	-۷/۰۲۵	۰/۰۰۱
	فوتبال		
تعداد تصویر	والیبال	-۱/۹۹۸	۰/۰۴۷
	فوتبال		

بحث و نتیجه گیری

های تحقیق نشان دهنده وجود تفاوت معناداری بین تعداد تیترهای خبری و تصاویر مربوط به افتخارآفرینی و کسب مدال توسط تیم های ملی کشتی و والیبال در مقایسه به تیترهای خبری و تصاویر مربوط به رشته فوتبال در نیم صفحه اول روزنامه های منتخب بود. نتایج تحقیق نشان داد که در مجموع

تحقیق حاضر تعداد خبرها و تصاویر پوشش دهنده قهرمانی کشتی گیران در جهان و رشته والیبال در آسیا در نیم صفحه اول روزنامه های ورزشی را در روزهای بعد قهرمانی این رشته ها مورد تحلیل قرار داده است و تعداد خبرها و تصاویر مربوط به این دو رشته را به صورت زوجی با رشته فوتبال مقایسه می کند. یافته -

افتخار ملی را بیشتر مورد پوشش قرار دهند. البته، عدم توجه به اخبار و مدال‌آوری‌های کشتی در روزنامه‌های ورزشی دارای پیشینه است، به طوری که آقاجانی چوپر (۱۳۷۵) سال ۷۵ را به‌عنوان سالی که کشتی موفق و فعال بوده انتخاب کرد و اخبار مربوط به آن را در دو مجله پرطرفدار و پرتیراژ دنیای ورزش و کیهان ورزشی مورد بررسی قرار داد که سهم کشتی در دنیای ورزش ۳/۲ درصد و در کیهان ورزشی ۳/۴ درصد اخبار بوده است.

همچنین، بیشترین تعداد خبر در نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی در روز ۲۸ شهریور ۱۳۹۲ (۱۰۴ خبر) و بیشترین تعداد تصویر در روز ۲۶ شهریور ۱۳۹۲ (۴۴ تصویر) انتشار یافته است. کشتی ایران در ۲۷ شهریور ۱۳۹۲ علاوه بر کسب یک مدال نقره جهانی، موفق به کسب جایگاه اول جهان و پشت سر گذاشتن روسیه به‌عنوان قطب اول کشتی جهان شد. با این شرایط، انتظار می‌رفت که روز بعد این افتخارآفرینی خبرهای بیشتری از کشتی ارائه شود. البته با توجه به اینکه کشتی یک ورزش تیمی نیست انتظار برای چاپ تصاویر بیشتر در این روز کمتر است. با این حال در روز ۲۶ شهریور ۱۳۹۲ که روز بعد کسب دو طلای جهانی بود و عکس‌های هر دو کشتی‌گیران می‌توانست در نیم‌صفحه اول قرار گیرد، بیشترین تصاویر در نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی چاپ شده است. این موارد با توجه به اینکه بیشترین تعداد خبر و تصویر مرتبط با کشتی در روزهای سه‌شنبه (۱۴ خبر و ۱۳ تصویر) و پنج‌شنبه (۱۴ خبر و ۳ تصویر) به تصویر کشیده شده است، نیز قابل تأیید است. نکته قابل توجه این است که در روزهای ۲۶ و ۲۸ شهریور ۱۳۹۲ که انتظار خبرها و تصاویر بیشتری از کشتی بود، از مجموع سایر خبرها و تصاویر (از جمله فوتبال) کاسته نشده است و بجای آن مجموع اخبار و تصاویر نیم‌صفحه افزایش یافته و شاهد نیم‌صفحه‌های شلوغ‌تری نسبت به سایر روزها بوده‌ایم. این موضوع نشان می‌دهد که هیچ امری منجر به کاهش پوشش رسانه‌ای حواشی فوتبال نخواهد شد (حتی کسب مدال‌های جهانی) و تنها بر تعداد تصاویر و روزنامه‌ها افزوده خواهد شد. علاوه بر این، بیشترین تعداد خبر و تصویر مربوط به کشتی به ترتیب توسط روزنامه خبر ورزشی و البرز ورزشی (۸ خبر) و ایران ورزشی (۵ تصویر) و در رشته والیبال به ترتیب توسط البرز

۵۵۸ خبر (۴۰ خبر مربوط به کشتی، ۱۷ خبر والیبال و ۵۰۱ خبر فوتبال) و ۱۹۹ تصویر (۱۹ تصویر مربوط به کشتی، ۱۶۶ تصویر والیبال و ۱۴ تصویر فوتبال) در ۶ روز قهرمانی رشته کشتی و والیبال توسط ۸ روزنامه منتخب ارائه شده است. این ارقام نشان می‌دهد که در نیم‌صفحه اول هر روزنامه ورزشی به‌صورت متوسط ۱۱/۶۲ خبر و ۴/۱۴ تصویر به چاپ می‌رسد. این ارقام میانگین نشان می‌دهد که روزنامه‌های ورزشی از نیم‌صفحه اول خود بیشترین استفاده را می‌کنند تا خبرها و تصاویر بیشتری را به معرض دید عموم قرار داده و آن‌ها را مجاب به خرید کنند. با این حال انتظار می‌رفت در چنین روزهایی نیم‌صفحه اول این روزنامه‌ها به‌طور کامل تصویر یا خبر تمام صفحه‌ای از افتخارآفرینی کشتی‌گیران و والیبالیست‌ها اختصاص داده می‌شد و به همین جهت میانگین‌های ذکر شده به یک نزدیک می‌شد. گذشته از این موضوع، از مجموع ۴۸ نیم‌صفحه بررسی شده روزنامه‌های ورزشی، در ۱۸ نیم‌صفحه هیچ خبر و در ۲۹ نیم‌صفحه هیچ تصویری از مدال‌آوری کشتی و والیبال وجود نداشت. این ارقام به‌هیچ‌عنوان قابل توجیه نیست که این تعداد روزنامه ورزشی به کسب مدال‌های آسیایی و جهانی بی‌توجه بوده و حواشی فوتبال را بر افتخارآفرینی بین‌المللی ترجیح می‌دهند. البته این موضوع در مورد دو روزنامه ورزشی استقلال و پیروزی که حمایت‌کننده تیم‌های خود هستند قابل توجیه بود، اما این دو روزنامه تنها در این ۶ روز، ۱۲ نیم‌صفحه داشته‌اند که در ۷ نیم‌صفحه هیچ خبر و در ۱۱ نیم‌صفحه هیچ تصویری از مدال‌آوری کشتی و والیبال وجود نداشت. این موضوع نشان می‌دهد که در سایر روزنامه‌های ورزشی نیز که وظیفه پوشش رسانه‌ای متعادل تمام رشته‌های ورزشی دارند، به‌خصوص در روزهای افتخارآفرینی، عدالت در مقایسه با فوتبال رعایت نشده و حواشی فوتبال ارجح بر آن‌ها است. البته در سایر مطالعات از جمله قاسمی و همکاران (۱۳۹۲)، عسگری و همکاران (۱۳۹۰)، قاسمی (۱۳۸۹)، بارفروش (۱۳۸۸)، کبیری‌مقدم (۱۳۸۴) و رضوی‌زاده و نجفی (۱۳۸۱) نیز عدم عدالت پوشش رسانه‌ای رشته‌های ورزشی در مقایسه با فوتبال گزارش شده است. این عدم رعایت تعادل پوشش رسانه‌ای در مورد کشتی مشهودتر است، کشتی آزاد بعد از چندین سال موفق به کسب جایگاه اول جهانی شد و انتظار می‌رفت، روزنامه‌های ورزشی این

ورزشی (۵ خبر) و ایران ورزشی (۵ تصویر) به چاپ رسیده است. این موضوع نیز نشان دهنده توجه مسئولان این روزنامه‌های به سایر رشته‌ها از جمله کشتی و والیبال می‌باشد؛ به طوری که دو روزنامه البرز ورزشی و ایران ورزشی در مورد هر دو رشته ورزشی، رسالت خود را نسبت به سایر روزنامه‌ها بیشتر مورد توجه قرار داده‌اند.

همان‌گونه که در مجموع نتایج مشاهده گردید، نیم‌صفحه اول روزنامه‌های ورزشی که مهم‌ترین بخش هر روزنامه‌ای است، در روزهایی که شاهد کسب مدال‌های جهانی و آسیایی توسط دو رشته کشتی و والیبال بودیم، بیشتر به رشته فوتبال و حواشی مربوط به آن اختصاص یافته است. دلیل این موضوع اگرچه به دلیل توجه خاص مخاطبین به رشته فوتبال و دیدگاه مخاطب محور است، اما نباید فراموش کرد که سایر رشته‌های ورزشی نیز دارای مخاطبین خاص خود هستند؛ به طوری که خانی‌ملکوه (۱۳۸۶) در تحقیق خود متوجه گرایش مردم به

منابع

- آقاجانی چوپر، ناصر (۱۳۷۵). بررسی وضعیت کشتی در رسانه‌های ورزشی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم ارتباطات دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز.
- بارفروش، احمد (۱۳۸۸). تحلیل محتوای روزنامه‌های ورزشی سراسری (از سال ۱۳۷۹ تا ۱۳۸۸). تهران، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ای.
- خانی‌ملکوه، محمد (۱۳۸۶). نیازسنجی از مردم تهران درباره برنامه‌های ورزشی صداوسیما، تهران، انتشارات اداره‌ی کل پژوهش‌های اجتماعی و سنجش برنامه‌ای، گروه سنجش برنامه‌های غیر نمایشی مرکز تحقیقات صداوسیما.
- رضایی، مونا و بای، مسلم (۱۳۸۶). "تحلیل محتوای روزنامه‌های ورزشی منتخب سال‌های ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۶ با رویکرد ورزش زنان". *نشاط و ورزش*، سال هفتم، شماره دوازدهم، ۱۸-۵.
- رضوی‌زاده، نورالدین و نجفی، جعفر (۱۳۸۱). تحلیل محتوای مهم‌ترین مطالب روزنامه‌های سراسری. تهران: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها.
- عسگری، بهمن؛ قاسمی، حمید و کشکر، سارا (۱۳۹۰). "مطالعه محتوای کمی برنامه‌های ورزشی شبکه ۳ سیما". *فصلنامه پژوهش‌های ارتباطی*، شماره ۶۸، ۱۵۱-۱۳۵.
- قاسمی، حمید (۱۳۸۶). بررسی نقش رسانه‌های گروهی در توسعه ورزش کشور، رساله دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.
- قاسمی، حمید (۱۳۸۹). تحلیل محتوای روزنامه‌های ورزشی با تأکید پوشش مؤلفه‌های ورزشی در نیم سال پایانی ۱۳۸۸. جهش، شماره ۸، ۲۹-۲۱.
- قاسمی، حمید؛ کهندل، مهدی؛ قره، علی و میرزامحمدی، عباس (۱۳۹۲). وضعیت پوشش خبری ورزش کشتی در مطبوعات ورزشی منتخب در سه ماهه‌ی منتهی به المپیک ۲۰۰۸ پکن. *دو فصلنامه مدیریت و توسعه‌ی ورزش*، شماره ۲، ۴۰-۲۱.

پوشش رسانه‌ای ورزش‌های مثل شنا و ورزش بانوان در کنار فوتبال شده است. همچنین، روزنامه‌های ورزشی باید دیدگاه رسانه محور را نیز مدنظر قرار دهند و فراموش نکنند که رسانه‌ها می‌توانند دیدگاه مردم را نسبت به یک رشته ورزشی تغییر داده و مخاطبین خاص آن را به وجود آورند. علاوه بر این، شرایط کنونی پوشش رسانه‌ای از نظر کارشناسان نیز وضعیت مطلوبی ندارد و بین شرایط موجود و مطلوب تفاوت معناداری وجود دارد. در نهایت پیشنهاد می‌شود که مسئولان روزنامه‌های ورزشی حداقل در زمانی که رشته‌های غیر فوتبالی از جمله کشتی و والیبال موفق به کسب موفقیت در میداين ورزشی جهانی و بین‌المللی می‌شوند، نیم‌صفحه اول روزنامه‌های خود را به این رشته‌ها اختصاص دهند و این افتخارآفرینی را در سایه خبرها و تصاویر مربوط به حواشی فوتبال کم‌ارزش ننمایند.

قهنویه، حسن؛ موحدی، فریده؛ یارمحمدیان، محمدحسین و عجمی، سیما (۱۳۹۰). تحلیل محتوای استنادی مقالات چاپ شده در مجله علمی پژوهشی مدیریت اطلاعات سلامت. *مدیریت اطلاعات سلامت*، سال هشتم، شماره ۱. ۸۲-۹.

کبیری‌مقدم، محمدرضا (۱۳۸۴). تحلیل محتوای خبرهای چاپ شده در روزنامه‌های ورزشی شش‌ماهه دوم سال ۱۳۸۳، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده صداوسیما.

Alexander, S. (1994). "Newspaper coverage of athletics as a function of gender". *Women's Studies International Forum*, 17(6): 655-662.

James, J.; Zhang, Dale, J.P. & Dennis, W.S. (1998). "Relationship between broadcasting media and minor league hockey game attendance". *Journal of sport management*, 12, 303-122.

Tuggle, C.A. & Owen, A. (1999). "A Descriptive Analysis of NBC's Coverage of the Centennial Olympics The "Games of the Woman"?". *Journal of Sport and Social Issues*, 23, 171-182.

Media coverage of achievement medals in Wrestling and Volleyball compared with Football in half front page of sport newspapers

Hamid Ghasemi¹, Bahman Asgari²

1. Assistant professor of Payame Noor University

2. Ph.D. student of sport management, Payame Noor University

(Received: Oct. 07, 2013 - Accepted: Dec. 17, 2013)

Abstract

Purpose of this study was media coverage of achievement medals in wrestling and volleyball compared with football in half front page of sports newspapers. With using non-random sampling available, 8 sports newspapers as the samples were considered in the days after achievement medals in the 2013 World wrestling Championship and 2013 Asian volleyball Championship (in total, 48 sports newspapers). The instrument used in this study was a coding sheet that its unit was number of headlines and images. Validity of this instrument has been approved by 4 people of sports management expert in the field of content analysis. Data analysis by descriptive and inferential (Kolmogorov Smirnov and Mann-Whitney U tests) statistical software SPSS. The results showed that there were significant differences between the number of headlines and images related to achievement medals by national teams of wrestling and volleyball compared to the headlines and images related to football in half front page of selected newspapers. Finally, it is recommended that Authorities of sports newspapers at least once disciplines such as wrestling and volleyball to success in global and international sporting events, half front page of newspapers devoted to these disciplines and this proud do not undervalued in light of the football marginal news and images.

Keywords: Media coverage, Sport newspapers, Half front page of newspapers.